

7/7137

**T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI**

Sayı : B.02.0.003/ 13-1642

24 /04/2009

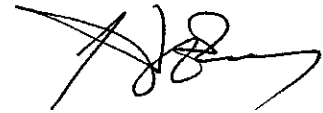
Konu : 7/7137 sayılı esas
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 18/03/2009 tarihli, A.01.0.GNS.0.10.00.02-11991 sayılı yazısı.

İlgi yazı eki İzmir Milletvekili Sayın Kamil Erdal SİPAHİ tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 7/7137 sayılı yazılı soru önergesinin cevabına ilişkin olarak, Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Müsteşarlığının 14/04/2009 tarihli, B.02.1.DPT.0.07.01.7.23/1244 sayılı yazısı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

**Nazım EKREN
Devlet Bakanı
ve
Başbakan Yardımcısı**

EK :
DPT yazısı (4 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
BAŞBAKANLIK
DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI
Ekonomik Modeller ve Stratejik Araştırmalar Genel Müdürlüğü

SAYI : B.02.1.DPT.0.07.01-7.23
KONU : Türkiye İktisat Kongresi

/1244

4 NİSAN 2009

DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sayın Nazım EKREN)

İlgi: 18.03.2009 tarih ve B.02.0.003/13-1132 sayılı Evrak Akış ve Talimat Formunuz eki TBMM Genel Sekreterliğinin 18.03.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11991 sayılı yazısı.

İlgi yazı ile talep edilen, İzmir Milletvekili Sayın Kamil Erdal Sipahi'nin Türkiye İktisat Kongresine ilişkin 7137 sayılı yazılı soru önergesine yönelik cevabımız Ek'te sunulmuştur.

Takdirlerinize arz ederim.

Halil İbrahim AKÇA
Müsteşar V.

EK: Türkiye İktisat Kongresi ile İlgili
Soru Önergesi ve Cevaplar (3 sayfa)

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı	
Tarih	14/04/2009
Sayı	1508

Türkiye İktisat Kongresi ile İlgili Soru Önergesi:

- 1- Yaşanan ve her geçen gün yeni işsizler yeni açlar yaratan ekonomik krizle ilgili, çok katılımlı bir kongre düşünülmekte midir?
- 2- Bu ve benzeri kongrelerin merkezi olarak İzmir esas alınacak mıdır?
- 3- Siyasi ve idare merkezi Ankara, finans merkezi İstanbul'a karşı iktisadın merkezi İzmir gibi bir düşünce var mıdır? Yoksa İzmir hiçbir konuda alternatif olmayacak makus bir kadere mi terk edilmiştir?

Cevaplar:

- 1- 2008 yılında gelişmiş ülke ekonomilerinde başlayan küresel mali krizin etkileri ülkemize kadar uzanmış, ekonomi yönetimimiz bu konuya titizlikle eğilmiş ve çeşitli ekonomik tedbirleri hayata geçirmiştir. Bu kapsamda vergi ertelemesi, yurtdışında tutulan varlıkların yurda getirilmesi için vergi istisnası, yerli yatırımcıların hisse alım satımındaki stopajın kaldırılması, genç ve kadın grubunda yeni istihdamda işverenin sosyal güvenlik katkısının İşsizlik Sigortası Fonu tarafından üstlenilmesi, işverenin sosyal güvenlik katkısının 5 puan azaltılması, KOSGEB ve EXIMBANK kredileri başta olmak üzere çeşitli önlemlerle KOBİ'lerin ve ihracatçıların kredi olanaklarının artırılması, otomobil, beyaz eşya ve çeşitli elektronik eşyada ÖTV'nin belirli bir süre için indirilmesi gibi, ekonomiye toplamda 36 milyar TL civarında destek oluşturması beklenen önlemler hayata geçirilmiştir. Ayrıca Merkez Bankası bankacılık sistemindeki likidite imkanlarını ve sistemin sağlamlığını artırıcı tedbirleri uygulamaya koymuştur. Bu ve burada saymadığımız çeşitli tedbirlerin dışında, ekonomiyi, uzun dönem dengelerini bozmadan destekleyici yeni tedbirler üzerinde çalışılmaya da devam edilmektedir. Bu süreçte, ekonominin tüm kesimleri ile görüş alış veriş ve işbirliği Ekonomik ve Sosyal Konsey, Ekonomi Koordinasyon Kurulu gibi yasal platformlar aracılığıyla sürdürülmektedir.
- 2- Türkiye İktisat Kongreleri, ekonomi politikalarında belirgin değişiklikler görüldüğü dönemlerde, söz konusu değişiklikleri değerlendirmek, yeni politikalara ihtiyaç duyulduğu durumlarda da gerekli tartışma ve uzlaş ortamına katkıda bulunmak amacıyla yapılan bir organizasyondur. İçinde bulunduğumuz konjonktürde yeni bir Türkiye İktisat Kongresi toplanması kararı olmadığı için, Kongrenin İzmir'de yapılması veya yapılmaması yönünde bir karar da yoktur. Bu husus, Kongrenin tekrar yapılması gündeme geldiğinde karara bağlanacaktır.
- 3- Köklü bir ticaret geçmişine sahip olan İzmir, Türkiye'nin sosyo-ekonomik gelişmişlik ve rekabetçilik bakımından üçüncü büyük ilidir. Ülkemizde sanayinin yoğunlaştığı ikinci bölge olan İzmir, ihracatın ithalatı karşılama oranında da ikincidir. Kentte tüm ulaşım olanakları kullanılabilmekte olup, İzmir Limanı Türkiye'nin en önemli ihracat limanlarından birisidir.

Okullaşma oranının Türkiye ortalamasından yüksek olduğu İzmir'de yedi üniversite bulunmaktadır. İzmir, bilim ve teknoloji altyapısına ve beşeri sermayeye sahiptir. Sosyal ve ekonomik açıdan Ege Bölgesi'nin merkezidir.

Ülkemizde uygulanan ekonomi politikalarında, az gelişmiş bölgelere objektif kriterler dahilinde sağlanan çeşitli ayrıcalıklar dışında, hiçbir bölge ayrımı

gözetilmemektedir. Ekonomi yönetimimiz ülkemizin her yöresinin gelişmesi için azami çaba ile çalışmaktadır. Bu kapsamda, İzmir ilimizin sahip olduğu ticari ve ekonomik kapasitesinin geliştirilmesi yönünde de gerekli politikalar hayata geçirilmektedir.

Küresel rekabet süreci ve artan eğitim seviyesi, karşılaştırmalı üstünlükler temelinde, yerel ve bölgesel uzmanlaşma sürecini hızlandırmış, ülkeler arası rekabeti kentler ve bölgeler arası rekabete dönüştürmüştür. Bu olgu çerçevesinde, ekonomik ve sosyal yapının yeni ulusal ve yerel rekabet koşullarına ayak uydurma yeteneğini geliştirmek ve gerekli altyapıyı hazırlayabilmek için ulusal ve uluslararası piyasalarda etkin rekabeti sağlayacak gerekli örgütlenme ve dayanışma kültürünü tesis edecek, çabuk karar alıp uygulayabilecek, esnek ve dinamik yeni kurumsal yapılara ihtiyaç duyulmuştur. Bu doğrultuda, 2006 yılında çıkarılan 5449 sayılı Kalkınma Ajansları Kanunu ile yerel kalkınmanın sağlanması için ihtiyaç duyulup da bugüne kadar gerçekleştirilemeyen yeterli bütçeye sahip kalkınma programlarını yürütecek ve bölgesel/yerel kalkınma yatırımlarını hızlandıracak yerel kurumsal yapılar olan Kalkınma Ajansları için yasal zemin oluşturulmuştur. Bu kanuna dayanılarak, 2006/10550 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile pilot olarak İzmir ilinde İzmir Kalkınma Ajansı kurulmuştur.

Söz konusu Kanunda belirtilen diğer görevler yanında İzmir Kalkınma Ajansı; bölgenin kaynak ve imkânlarını tespit etmeye, ekonomik ve sosyal gelişmeyi hızlandırmaya, rekabet gücünü ve yenilik kapasitesini artırmaya ve ulusal ve uluslararası düzeyde etki ve etkinliği artırmaya yönelik her türlü analiz, strateji, plan çalışması, araştırma ve inceleme gibi çalışmalar ile bölgenin iş ve yatırım imkânlarının tanıtımına ve geliştirilmesine yönelik proje ve faaliyetler, yönetim, yenilikçi ve verimli üretim, tanıtım, pazarlama, teknoloji, araştırma ve geliştirme, finansman, örgütlenme ve işgücü eğitimi gibi konularda, küçük ve orta ölçekli işletmelerle yeni girişimcilere yönelik proje ve faaliyetleri destekleyecektir.

Ajansın kurulmasını müteakip, İzmir ili için hazırlanan ve Devlet Planlama Teşkilatınca Mart 2007’de onaylanan 2007-2008 Ön Bölgesel Gelişme Planında (ÖBGP), bölge vizyonu; *“Zengin doğal, tarihi, kültürel ve insan kaynaklarını koruyan ve sürdürülebilir kılan, yenilik ve teknoloji ile bütünleştiren, rekabet gücüne sahip, bölge içi ve bölgeler arası gelişmişlik farkını azaltmış, yaşam kalitesi yüksek bir dünya kenti olmak”* şeklinde belirlenmiştir.

Bölgedeki bütün aktörlerin katılımı ile hazırlanan ve bütün aktörler tarafından yürütülecek faaliyetlerin genel çerçevesini belirleyen Bölge Planında, Kalkınma Ajansı dahil olmak üzere bölgedeki bütün kesimler için söz konusu dönemde geçerli olacak stratejik amaçlar ve her bir amaç için öncelikler tespit edilmiştir. Söz konusu planın 2 numaralı stratejik amacının 2.7 numaralı önceliğinde; *“Fuar Kongre Merkezi özelliğinin ve buna yönelik altyapı ve pazarlama faaliyetlerinin geliştirilmesi”* ifadesi ile İzmir’in önemli bir ekonomik potansiyeli tespit edilmiş olup, buna yönelik eylemlerin desteklenmesi öngörülmüştür.

Bu çerçevede söz konusu planda tespit edilen amaçlar ve öncelikler doğrultusunda İzmir Kalkınma Ajansı;

- Bölgedeki girişimcilik ve yenilikçilik kapasitesinin geliştirecek ve artıracak nitelikteki iş geliştirme merkezleri, teknoparklar, teknoloji geliştirme merkezleri, fuar alanları, ticaret merkezleri, laboratuvarlar, kongre merkezleri gibi büyük bütçeli projelere mali ve teknik destek sağlamak, bu tür desteklerde kamu kesimi, üniversiteler, özel sektör ve STK’ların ortaklıklarını teşvik etmek,

- Doğrudan faaliyet destekleri ile bölgenin kalkınması ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanılmasına, bölge ekonomisine yönelik tehdit ve risklerin önlenmesinde acil tedbirlerin alınmasına ve kritik öneme sahip araştırma ve planlama çalışmaları gibi bölge için önemli olabilecek stratejik eylemlerin başlatılmasına ve gerçekleştirilmesine ve büyük hacimli yatırım kararlarına kısa vadede etki edilmesi ve yönlendirilmesine katkı sağlayacak olan faaliyetlere doğrudan mali destek vermek,
- Bölgede yer alan kamu kurum ve kuruluşlarına, yerel yönetimlere ve sivil toplum kuruluşlarına Ajans personeli veya hizmet alımı yoluyla teknik destek sağlamak,
- Kümelenme stratejileri çerçevesinde, sektörel ağlar kurmak, özellikle teknoloji, pazar bilgisi, araştırma ve geliştirme, uluslararası uzmanlık ve buna benzer konularda yeterli kaynakları olmayan işletmeler için, yaratıcılık ve uluslararası rekabet edebilme potansiyellerini geliştirmelerini sağlayacak faaliyetlere destek vermek,
- İşletmelerin rekabet gücünün artırılması amacıyla Ar-Ge ve bölgesel yenilik faaliyetlerine yönelik destekler sağlamak,
- İzmir'in EXPO 2015 adaylığı sürecince ivme kazanan tanıtım faaliyetleri ve ikili görüşmelerin yarattığı sinerji kaybolmadan tanıtım stratejisinin oluşturulması için yerel aktörlere destek sağlamak üzere Kent marka stratejisinin belirlenmesi ile Kültür ve Turizm olanaklarının değerlendirilmesi çalışmaları desteklemek

yönündeki çalışmalarına devam etmektedir.

Esas itibarıyla, 2007-2008 için hazırlanan ÖBGP'deki öncelikler çerçevesinde, İzmir Kalkınma Ajansı tarafından bölgede geliştirilen projelere destek amacıyla 2007 yılında kullandırılması planlanan 39.000.000 TL tutarındaki kaynak, açılan davalar kapsamında yaşanan hukuki süreç nedeniyle kullandırılmamış ve destekleme faaliyetleri 2008 yılının ikinci yarısına kadar ertelenmiştir.

Bu nedenle 2008 ve 2009 yıllarında İzmir Kalkınma Ajansının sağlayacağı desteklerin çerçevesini, bölge aktörleri ile birlikte hazırlanan 2007-2008 ÖBGP belirlemeye devam etmiş, diğer taraftan 2010-2013 döneminde sağlanacak desteklerin çerçevesini oluşturacak 2009-2013 Bölgesel Gelişme Planı hazırlık çalışmalarına katılımcı yöntemlerle Ajans koordinasyonunda devam edilmektedir.

İzmir Kalkınma Ajansı, 2008 yılı Aralık ayında, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler Hibe Programı kapsamında 17.664.000 TL, Sosyal Kalkınma Hibe Programı kapsamında da 11.776.000 TL'lik proje desteği teklif çağrısı yayınlamıştır. 2009 yılında ise, Tarım ve Kırsal Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında 18.966.000 TL, Turizm ve Çevre Mali Destek Programı kapsamında 12.644.000 TL destek sağlanması planlanmaktadır.

Bu çerçevede zaman zaman değişik kesimler tarafından, İzmir'in Kalkınma Ajansları uygulamaları bakımından pilot bölge olarak seçilmesi eleştirilmişse de, mezkur soru önergesindeki taleplerden de görüleceği üzere, bölgedeki talep ve beklentiler ile İzmir'in içsel potansiyelleri dikkate alındığında söz konusu seçimin isabetli yapıldığı görülmektedir. Temel aktör olarak İzmir Kalkınma Ajansı, soru önergesinde yer verilen talep ve beklentilerin ötesinde, bölgedeki diğer bütün kesimlerin katılımı ile hazırlanan bölge planında belirlenen öncelikler kapsamında İzmir halkının beklentilerin karşılanmasını sağlayacak somut çalışmaları, bölgedeki diğer kişi, kurum ve kuruluşlarla koordineli bir şekilde yürütmektedir.